

Saksprotokoll - Utvalg for miljø, plan og ressurs - 25.06.2014 - sak 74/14

Voting: Enstemmig vedtatt (10-0)

Vedtak:

Rana kommune kan ikke anbefale en utbygging av Heinbergåga kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftledninger, som omsøkt i søknad datert 10.01.2014. Hovedbegrunnelsen for dette er de negative virkningene utbyggingen vil kunne få på fjellrev som er en kritisk truet art i Skandinavia. Samtidig legges stor vekt på at utbyggingen vil føre til betydelig reduksjon (8,4 km²) av villmarksprega naturområder.

Dersom det skulle blir gitt konsesjon til det omsøkte tiltak, ber Rana kommune om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12. Rana kommune anmoder spesielt om at NVE da vurderer følgende:

- Konsekvenser for fjellrev må utredes nærmere.
- Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.
- Heinbergåga må ha tilstrekkelig minstevannføring hele året, jfr. vannressursloven § 10.
- Grunnet mye ferdsel, spesielt i forbindelse med mange fritidsboliger i området, - må det vektlegges høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning i utformingen av kraftstasjonen.

Blir konsesjon gitt etter Vannressursloven, må tiltakshaver før bygging kan igangsettes, søke kommunen om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for bygging av anlegget i LNF – 1 område. Ved behandling av slik søknad skal kommunen ha tilgang til alle relevante data som er tilkommet under konsesjonsbehandlingen.

Heinbergåga kraftverk - høring av konsesjonssøknad

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for miljø, plan og ressurs	74/14	25.06.2014

Rådmannens innstilling

Rana kommune kan ikke anbefale en utbygging av Heinbergåga kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftledninger, som omsøkt i søknad datert 10.01.2014. Hovedbegrunnelsen for dette er de negative virkningene utbyggingen vil kunne få på fjellrev som er en kritisk truet art i Skandinavia. Samtidig legges stor vekt på at utbyggingen vil føre til betydelig reduksjon (8,4 km²) av villmarksprege naturområder.

Dersom det skulle blir gitt konsesjon til det omsøkte tiltak, ber Rana kommune om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12. Rana kommune anmoder spesielt om at NVE da vurderer følgende:

- Konsekvenser for fjellrev må utredes nærmere.
- Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.
- Heinbergåga må ha tilstrekkelig minstevannføring hele året, jfr. vannressursloven § 10.
- Grunnet mye ferdsel, spesielt i forbindelse med mange fritidsboliger i området, - må det vektlegges høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning i utformingen av kraftstasjonen.

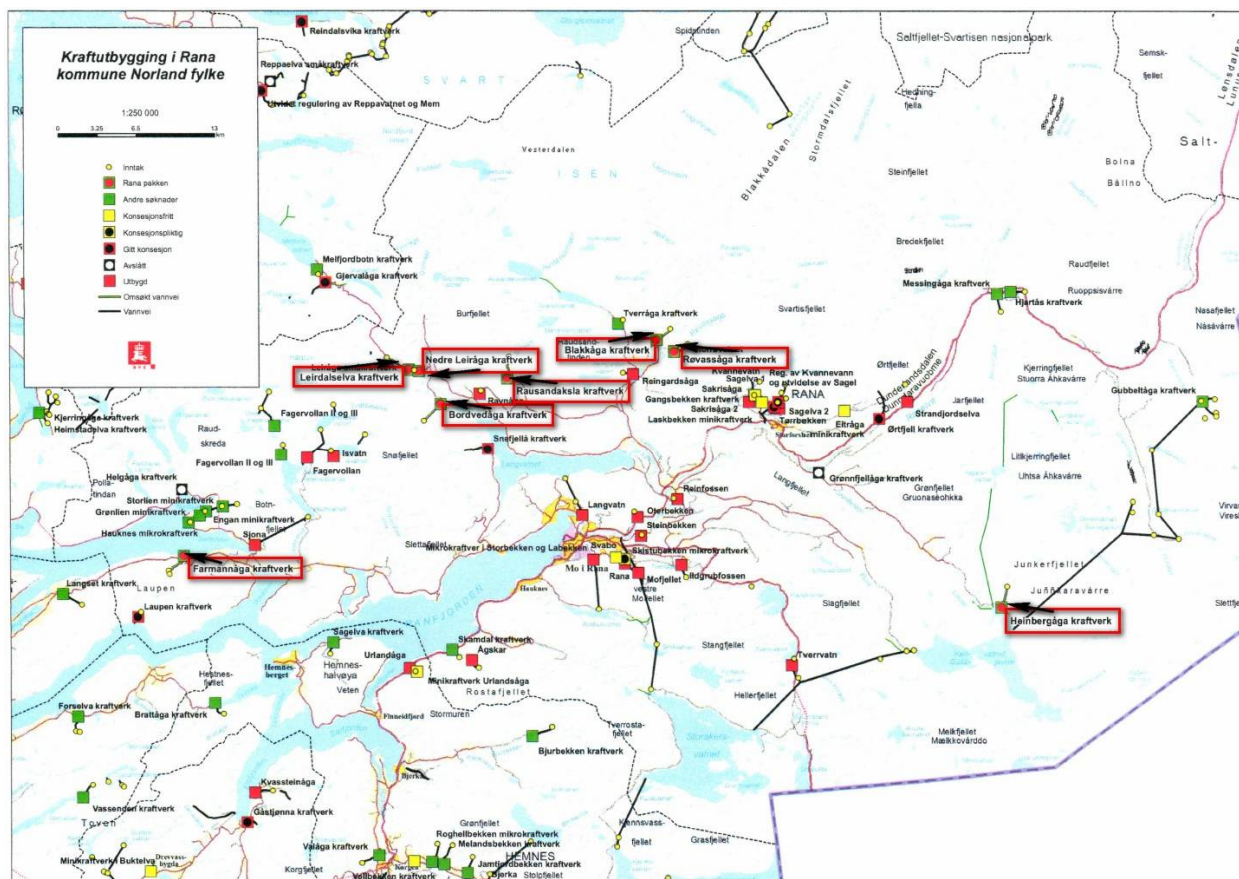
Blir konsesjon gitt etter Vannressursloven, må tiltakshaver før bygging kan igangsettes, søke kommunen om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for bygging av anlegget i LNF – 1 område. Ved behandling av slik søknad skal kommunen ha tilgang til alle relevante data som er tilkommet under konsesjonsbehandlingen.

Rådmannen i Rana, den 5. juni 2014

Saksopplysning

Søknadene

NVE har mottatt søknader fra flere søkere om tillatelse til å bygge 8 småkraftverk i Rana kommune («Ranapakken»). Disse har NVE nå sendt ut på høring samtidig. NVE ønsker i utgangspunktet at høringsinstansene vurderer hver sak for seg. De 8 aktuelle sakene er kraftverk i; **Heinbergåga** Farmannåga, Rausandaksla, Røvassåga, Nedre Leiråga, Leirdalselva, Bordvedåga og Blakkåga.

Med unntak av Farmannåga drenerer alle de omsøkte vannkraftverkene til Ranavassdraget eller Bjerka/Plura-vassdraget. Ingen av tiltakene vil medføre en endret vannføring i vassdragene.

Administrasjonens innledende kommentar

Dersom de 8 kraftverkene bygges slik som omsøkt vil det medføre en total produksjonsøkning på ca. 110 GWh som mesteparten vil bli produsert i sommersesongen. Rana kommune og Nordland fylke har imidlertid et stort kraftoverskudd. Det konstateres at de 8 omsøkte kraftverkene ikke er nødvendig for å dekke et lokalt eller regionalt behov for fornybar energi. Økt produksjon av fornybar energi er likevel positivt, noe som er i tråd med regionale og nasjonale mål. Fornybar energi vil kunne bidra til å fortrenge ikke fornybar energi.

Når det gjelder prosjektenes lokale og regionale verdi av inntektsskatt og overskuddsskatt ser vi at dette er vanskelig for oss å vurdere. Dette kan variere fra år til år og avhenger av de ansattes skattekommuner og plassering av de forskjellige selskapenes hovedkontor.

Gjennomgående er Rana kommune opptatt av at konsesjonsmyndigheten (NVE) vurderer de omsøkte tiltakene etter Naturmangfoldloven. Sentralt er å vurdere om de negative konsekvensene for naturmangfoldet samlet sett er større enn summen av de negative konsekvensene av hvert enkelt tiltak.

Forøvrig nevnes at 8 småkraftsøknader omfatter et relativt omfattende søknadsmateriale som skal gjennomgås. Av kapasitetsårsaker har administrasjonen i forbindelse med denne søknadspakken ikke greid å overholde uttalelsesfristen til NVE som var 30.05.2014. Rana kommune har derfor mistet en eventuell innsigelsesrett hvis dette kunne være et aktuelt utfall i noen av disse foreliggende søknader. NVE er varslet om forsinkelsen og vi forutsetter at NVE i sin vurdering av konsesjonssakene også tar med Rana kommune sin uttalelse som her kommer en måned forsinket.

Søknad Heinbergåga kraftverk

Tiltakshaver er Statskog SF. Det er Statskog som er grunneier og 100 % fallrettshaver for dette vassdraget. Det planlagte utbyggingsområdet ligger ved nordenden av Kallvatnet og vil berøre et område på ca. 2,5 km. Heinbergåga kraftverk vil utnytte et fall på 205 m i Heinbergåga mellom et inntak på kote 765 m.o.h. og en kraftstasjon på kote 564. Dette blir et rent elvekraftverk uten regulering. Fra inntaket planlegges en nedgravd rørgate på ca. 1,9 km. Det må bygges en 50 m lang permanent vei fra eksisterende vei til kraftstasjonen. Til inntaket planlegges en midlertidig vei. Middelvannføringen er 0,835 m³/s, og det søkes om maksimal slukeevne i kraftverket på 2,60 m³/s. **Kraftverket vil ha en installert effekt på 4,55 MW og årlig middelproduksjon er beregnet til 9,7 Gwh.** Søker planlegger å slippe en minstevannføring på 0,025 m³/s hele året.

Det søkes om konsesjon etter følgende regelverk:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:
 - å bygge kraftstasjon og nødvendig hjelpeanlegg
 - å ta i bruk alminnelig lavvannføring til kraftproduksjon
2. Etter energiloven om tillatelse til:
 - Bygging og drift av kraftverket med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

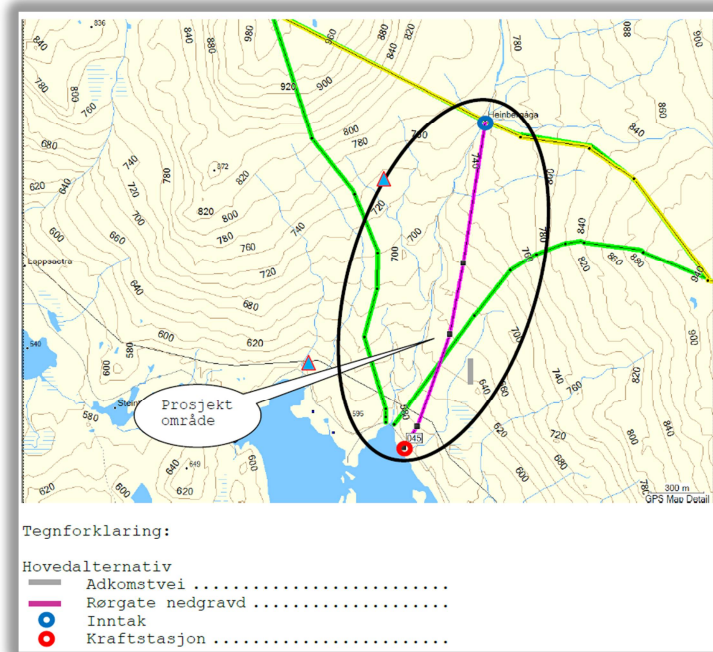

FIG: Lokalisering av prosjektet

Behandling

Søknaden er oversendt Rana kommune som høringspart og vertskommune. NVE har hjemmel til å gi tillatelse i saken som gjelder utbygging av småkraftverk (inntil 10 MW), og andre vassdragstiltak.

Uttalelser i saker etter vannressursloven er for Rana kommune sitt vedkommende delegert til Miljø-, plan- og ressursutvalget.

Hoveddata for Heinbergåga kraftverk

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørsfelt	km ²	17,4
Spesifikk avrenning	m ³ /s/km ²	0,048
Middelvannføring	m ³ /s	0,835
Årstilsig til inntaket	Mill. m ³	26,3
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,025
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s	0,074
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s	0,018
Restvannføring	m ³ /s	0,064
KRAFTVERK		
Inntak kote	m.o.h.	769
Magasinvolum	m ³	300
Avløp kote	m.o.h	564,0
Lengde på berørt lvestrekning	m	1900
Brutto fallhøyde	m	205
Midlertidig energiekvivalent (E)	kWh/m ³	0,494
Slukeevne, maks	m ³ /s	2,60

Slukeevne, min	m3/s	0,04
Planlagt minstevannføring, sommer	m3/s	0,025
Planlagt minstevannføring, vinter	m3/s	0,025
Tilløpsrør, diameter	mm.	1200
Tunnel, tverrsnitt	m2	-
Tilløpsrør/tunnel lengde	m	1864
Overføringsrør/tunnel lengde	m	-
Installert effekt, maks	kW	4550
Brukstid	timer/år	2130
MAGASIN		
Magasinvolum	mill.m3	0,0
HRV	m.o.h	769,0
LRV	m.o.h.	769,0
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10-30/4)	GWh	2,2
Produksjon, sommer (1/5-30/9)	GWh	7,5
Produksjon, årlig middel	GWh	9,7
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad	mill kr	46,0
Spesifikk utbyggingspris	NOK/kWh	4,77
ELEKTRISK		
Generator ytelse	MVA	5,0
Generator spenning	kV	6,6
Transformator ytelse	MVA	5,5
Transformator omsetning	kV	6,6/22
Kraftnett, lengde	km	0,2
Nominell spenning (volt*1000)	kV	0,22
Linje v.s. jordkabel		jordkabel

Beskrivelse av tiltaket

Inntak

Demning blir anlagt som en betongkonstruksjon i ei fjellkløft tvers over elva på kote 765. Total høyde ca. 4 m, lengde ca. 20 m. Neddemt areal vil utgjøre ca. 500 m². Inntakskonstruksjonen vil bli sprengt ned i fjell under dagens avløp. Damvolumet estimeres til ca. 300 m³. Inntaket blir konstruert som en integrert del av demningen. Bjelkestengsel, inntaksrist, inntakskonus og en stengeanordning vil alt bli godt nedfylt av sprengstein, men tilgjengelig via en kulvert.

Reguleringer

Det er ikke planlagt med reguleringer.

Rørgate

Rørgata vil gå helt fra inntaket og ned til kraftstasjonen i et jevnt og slakt skråterreng. Skal graves ned hele veien og vil få en masseoverdekning på minst 1 meter. Det meste av traseen ligger over tregrensen.

Vannstrengen

Med foreslått utbygging vil elva få sterkt redusert vannføring mellom inntaket og kraftstasjonen. Det kommer dog inn et par mindre bekker, som vil bidra til restvannføring på denne strekningen.

Tunnel

Det er ingen tunnel i prosjektet.

Kraftstasjon

Stasjonen blir bygget nede ved Kallvatnet på ca. kote 564. Plasseres på fjell for god og sikker fundamentering. Bygget blir mye skjermet av løvskog. 400 meter til nærmeste hytte.

Avløpskanalen plasseres på best mulig måte med tanke på støyskjerming. Fasade av mur, betong eller glass, - endelig design vil bli utformet i detaljeringsfasen. Avløpsvannet slippes rett tilbake i elva med kort avløpskanal fra turbinkjelleren under kraftstasjonen.

Kjøremønsteret for dette kraftverket vil bli et typisk elvekraftverk hvor en må benytte alt det vannet som til en hver tid kommer for å produsere mest mulig energi.

Veibygging

Det eksisterer vei frem til planlagt kraftstasjonsområde. Kun en 50 meter lang avkjørsel vil måtte etableres. Ingen varig veg opp til inntaket. Anleggsveien opp til inntaket langs røtraseen vil bli fjernet etter utbyggingen.

Massetak og deponi

Det forventes ikke noe behov for deponi av masser bortsett fra at de kan benyttes til veibygging og arrondering av terreng i anleggsområdet. Omfyllingsmasser til rørgaten må tiltransporteres.

Nettilknytning

Helgelandskraft er områdekonsesjonær. Avstanden fra planlagt kraftstasjon til Helgelandskraft sin 22 kV forsyningslinje i området er ca. 6 km. Men på denne strekningen har Statkraft ei forsyningslinje til sitt anlegg ved Kallvatnet og denne passerer kun 200 m fra planlagt kraftstasjon. Fra kraftverket og frem til Statkraft sin eksisterende 22 kV kraftlinje legges det en 200 m lang 22 kV jordkabel.

Utbygger har kontaktet områdekonsesjonær og informert netteier om utbyggingsplanene. Det er bekreftet at kraftnettet i dag ikke har tilstrekkelig kapasitet til overføring av kraft fra Heinbergåga. Norconsult har gjort en nettanalyse i Grønfjelldal og har presentert totalt 27 MW ny kraftproduksjon i Grønfjelldal med i alt 8 alternative utbygginger. Konklusjonen er at det må bygges en ny produksjonsradial i dalen til en total kostnad ca. 36,4 mill. kr. Disse kostnadene må da i fellesskap fordeles på utbyggerne uten at det foreligger noen fordelingsnøkkel i dag. Utbygger har derfor budsjettert dette inn som anleggsbidrag.

Utbyggers vurdering av mulige virkninger og konfliktpotensial

Det er registrert én naturtype med C-verdi; bekkekløft og bergvegg. Følgende rødlistede arter ble observert under feltarbeidet; Strandsnipe (*NT*-nær truet), snøsoleie (*NT*-nær truet) og gransildre (*NT*-nær truet). Sannsynligvis opptrer også streifindivid av jerv (*EN*-sterkt truet), gaupe (*VU*-sårbar), og fjellrev (*CR*-kritisk truet) hvorav sistnevnte er utsatt i tilliggende fjellområde som del av et pågående avlsprosjekt.

Vannføringen i Heinbergåga vil bli betydelig redusert mellom kotene 769 og 564. Dette vil trolig forverre situasjonen for registrert forekomst av fossefall som sannsynligvis hekker i tiltaksområdet. Planlagt slipp av minstevannføring vil, sammen med tilsig fra restfeltet, - trolig redusere skadevirkninger for denne arten. Det bør også vurderes å sette opp egne rugekasser for fossefall i fossefall som får redusert vann. Minstevannføring vil ellers kunne trykke leveområdene for karplanter, lav-/moseflora og andre organismegrupper som er nært knyttet til

fosser og stryk. Ingen rødlistarter forventes å bli negativt berørt av vannføringsreduksjonen. Terrenginngrepene i midtre og øvre del av tiltaksområdet vil derimot til en viss grad kunne virke fragmenterende på fjellrevens utbredelse, såfremt arten opptrer i dette aktuelle området. Inngrepene i denne delen av tiltaksområdet er imidlertid for en stor del av midlertidig karakter, noe som vil redusere eventuelle skader.

Ulempene ved samtlige typer terrenginngrep vil være størst under, og like etter, anleggsfasen. Forstyrrelse knyttet til anleggsarbeid og annen ferdsel/aktivitet vil virke negativt inn på fugle- og dyrelivet. Yngleperioden er mest kritiske periode. Det vil være spesielt viktig å begrense forstyrrende aktivitet i øvre deler av tiltaksområdet.

Reindrift

Området er et aktivt reinbeiteområde tilhørende Ildgruben reinbeitedistrikt. Fra reinbeitedistriktet blir det opplyst at elva har stor betydning for norsk og svensk reindrift da den består av et gjel som virker som et effektivt skille slik at reinflokkene ikke blandes sammen. Tiltaksområdet blir benyttet som høst- og vinterbeite.

Samfunnsmessige virkninger

Det planlagte kraftverket har en beregnet middelproduksjon på rundt 9,7 GWh. Med en samlet kraftpris på langtidskontrakter rundt 30 øre per kWh inkludert EL-sertifikater med 20 øre per kWh for fornybar energi, vil kraftverket kunne gi en årlig verdiskapning på 4,8 millioner kroner. Etter at kraftverket er satt i drift blir det ikke behov for fast bemanning, men kraftverket vil trenge daglig tilsyn. Dette vil bli en oppgave som beboere i området kan utføre og slik sett også bidra med både arbeid og inntekter. På denne måten vil kraftverket medvirke til på opprettholde en lokal verdiskapning som er bærebjelken i en lokal bosetting, og som også er i tråd med en tradisjonell politisk målsetting om distriktsbosetting i Norge.

Vår vurdering

Kommuneplan / reguleringsplan

I gjeldende kommuneplans arealdel (Rana kommune, 2004) er det meste av tiltaksområdet avsatt til arealkategorien LNF-1. Utbyggingen grenser opp til reguleringsplan 6004 – Båtstrandlandet. Reguleringsplan 6005 – Kallvatnet øst ligger i samme delområde. Begge planene omfatter tilsammen ca. 130 hyttetomter.

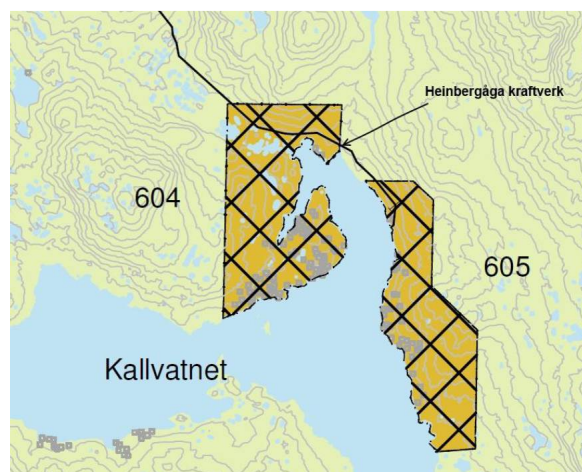

FIG: Reguleringsplaner i området

Rana kommunes småkraftrapport

På oppdrag fra Rana kommune er det utarbeidet en miljøvurdering av planlagte og potensielle mikro-, mini og småkraftprosjekter i kommunen (Multiconsult AS v/Kjetil Mork, 2009). Rapporten er ment å bidra til at Rana kommune får en samlet oversikt over småkraftpotensialet i kommunen. Den skal bedre kommunens forutsetninger for en langsiktig og god forvaltning av vassdragene og de miljøkvalitetene som finnes der. Følgende tema er gitt en vurdering i rapporten: landskap (inkl. kulturminner/kulturmiljøer), naturmiljø, friluftsliv/reiseliv og reindrift.

Heinbergåga faller inn under småkraftrapportens delområde **28** som har fått samlet verddivurdering *middels* (**). Tabellen under viser en samlet oppstilling av delområde **28**.

Delfelt 28 – Heinbergåga og Grønnfjellåga (øvre del)	Landskap	Naturmiljø	Friluftsliv	Reindrift	TOTALT
Verdi	middels/liten (**/*)	liten (*)	middels (**)	stor/middels (***/*)	middels (**)
Konfliktpotensial	middels (--)	lavt (-)	middels/lavt (--/-)	middels (--)	middels (--)

Detaljer vedrørende rapportens delområde **28** følger denne saken som trykt bilag.

Rapporten peker på at det er et betydelig antall hytter innenfor delområdet slik at området blir et viktig nærområde for korte dagsturer med utgangspunkt i hyttene. Muligheter for stor- og småviltjakt i området og fiske i Kallvatnet. Delfeltet er sterkt berørt av inngrep, især ved reguleringen av Kallvatnet (40 m reguleringshøyde), men også gjennom tverrslag og massedeponi i området. Området benyttes av Ildgruben reinbeitedistrikt som sommer-, høst-, høstvinter- og vinterbeiteområde. Kalvingsland i området gjør det særdeles viktig at simlene ikke forstyrres i kalvingsperioden.

Inngrepsfrie naturområder (INON)

I perioden 1988 – 2003 mistet Nordland, i følge fylkesmannens tidligere uttalelser i tilsvarende saker, - 701 km² villmarksprega områder (> 5 km fra tyngre tekniske inngrep). Dette er mer enn noe annet fylke i Norge. I samme periode mistet Nordland totalt 978 km² inngrepsfrie naturområder (>1 km. fra tyngre tekniske inngrep), også dette mer enn noe annet fylke i Norge. Av denne reduksjonen sto vannkraftutbyggingen for henholdsvis 81% og 45 %.

De aller lavest liggende partiene av planområdet i Heinbergåga, under ca. kote 600, er berørt av tekniske inngrep i form av vei/kjørebri og 22 kV kraftledning. Øvre del av planområdet, og resten av nedbørsfeltet til Heinbergåga, er uten tekniske inngrep. Omsøkte utbygging vil resultere i at et relativt stort areal men inngrepsfri natur (INON) går tapt eller få redusert sine opprinnelige arealkategorier. I følge søknaden vil utbyggingsplanene for Heinbergåga redusere INON-arealer som følger:

- Tap av INON sone 2 (1-3 km fra tyngre tekniske inngrep :	3,5 km ²
- Tap av INON sone 1 (3-5 km fra tyngre tekniske inngrep :	6,9 km ²
- Tap av villmarkspregede naturområder :	8,4 km ²
Samlet endring i INON :	18,8 km ²

FIG: Berørte INON-områder

I henhold til *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland* sier de tematiske retningslinjer (kap. 2.2) at det *ikke* skal bygges ut små vannkraftverk som medfører betydelig reduksjon i villmarkspregede områder. Det har i mange år vært et miljøpolitisk mål å sikre store sammenhengende naturområder uten tekniske inngrep.

Selv om det er et ønske fra sentralt hold om å utnytte potensialet for små-, mini- og mikrokraftverk må slike utbygginger avveies mot andre viktige hensyn. Fra Rana kommune sin side anser vi tap av INON og villmarkspregede naturområder i forbindelse med dette prosjektet som betydelig.

Fjellrev

I konsesjonssøknaden og biologisk mangfold-rapporten er inntatt at «...terrenginngrepene i midtre og øvre del av tiltaksområdet vil derimot til en viss grad kunne virke fragmenterende på fjellrevens utbredelse såfremt arten opptrer i dette aktuelle området. Dessuten har fjellrev blitt satt ut på Junkerfjellet siden 2006, som del av et avlsprosjekt. Det finnes gamle hiområder for fjellrev i dette fjellet.»

Fjellrev er en kritisk truet art i Skandinavia (Norsk rødliste 2010). I Norge og Sverige brukes det betydelige offentlige ressurser for å bevare og styrke bestanden. Utsetting av fjellrev, etablering av foringsautomater og kunstig hi har hatt positiv effekt. Dette er tiltak som er gjennomført både på Saltfjellet og videre sørover i Rana kommune mot Kallvatnet. Fra vår side mener vi det er grunn til å anta at en utbygging av Heinbergåga kraftverk med påfølgende inngrep og økt aktivitet/forstyrrelse vil kunne få negative effekter på fjellrevbestanden i området, noe som ikke er utredet nærmere i konsesjonssøknaden. Fjellrevlokalitetene i området er viktig for bestandsutviklingen på svensk side og i Saltfjellet, da de bidrar til økt yngling og bestandsvekst. Vi viser til § 9 i Naturmangfoldloven om føre-var-prinsippet som vi mener bør tillegges stor vekt i vurderingen av å gi konsesjon i området.

Reindrift – samla belastning

Området er som tidligere beskrevet av stor betydning for reindrifta. I tillegg går tiltaket inn i en samlet belastning på Ildgruben reinbeitedistrikt som omfatter kraftutbygginger og bygging av fritidsboliger. I dette området er begge påvirkningene til stede.

Fylkesmannen / Fylkestinget

Til orientering har **Fylkesmannen** fremmet innsigelse til konsesjonssøknaden for Heinbergåga kraftverk i brev av 22.05.2014. Dette begrunnes ut fra Junkerfjellets betydning for fjellrev og usikkerhet om tiltakets virkning for naturmangfoldet, samt av hensyn til reindriften, herunder reindriftens særverdiområder, flytteleier og minimumsbeiter og den samlede belastningen reinbeitedistriktet er utsatt for.

Fylkestinget har fremmet innsigelse til konsesjonssøknaden for Heinbergåga kraftverk i sak 86/2014 i møte den 02.06.2014. Dette av hensyn til reindriften og den betydelige reduksjonen av villmarkspregede INON-områder i tillegg av hensyn til den kritisk truede fjellreven.

Konklusjon

Det foreslås at Rana kommune ikke anbefaler den omsøkte utbygging av Heinbergåga kraftstasjon med tilhørende koblingsanlegg og kraftledninger. Hovedbegrunnelsen for dette er de negative virkningene utbyggingen vil kunne få på fjellrev som er en kritisk truet art. I konsesjonssøknaden er ikke konsekvensene for fjellreven nærmere vurdert. Samtidig bør det tale mot prosjektet at utbyggingen vil føre til betydelig reduksjon (8,4 km²) av villmarksprege naturområder.

Dersom det blir gitt konsesjon foreslås det at Rana kommune anmoder om at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12. Dette innebærer følgende:

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

§ 11. (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

§ 12. (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

Videre må det settes søkelys på følgende:

- Konsekvenser for fjellrev må utredes nærmere.
- Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.
- Heinbergåga må ha tilstrekkelig minstevannføring hele året, jfr. vannressursloven § 10.
- Grunnet mye ferdsel, spesielt i forbindelse med mange fritidsboliger i området, - må det vektlegges høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning i utformingen av kraftstasjonen.

Blir konsesjon gitt etter Vannressursloven, må tiltakshaver før bygging kan igangsettes, søke kommunen om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for bygging av anlegget i LNF – 1 område. Ved behandling av slik søknad skal kommunen ha tilgang til alle relevante data som er tilkommet under konsesjonsbehandlingen.

Konklusjonen er inntatt i rådmannens forslag til innstilling.

Rana kommune, teknisk avdeling den 5. juni 2014

Sverre Selfors
teknisk sjef

Dag-Arnfinn Nilsen
saksbehandler

Hilde Sofie Hansen
Miljøvernssjef

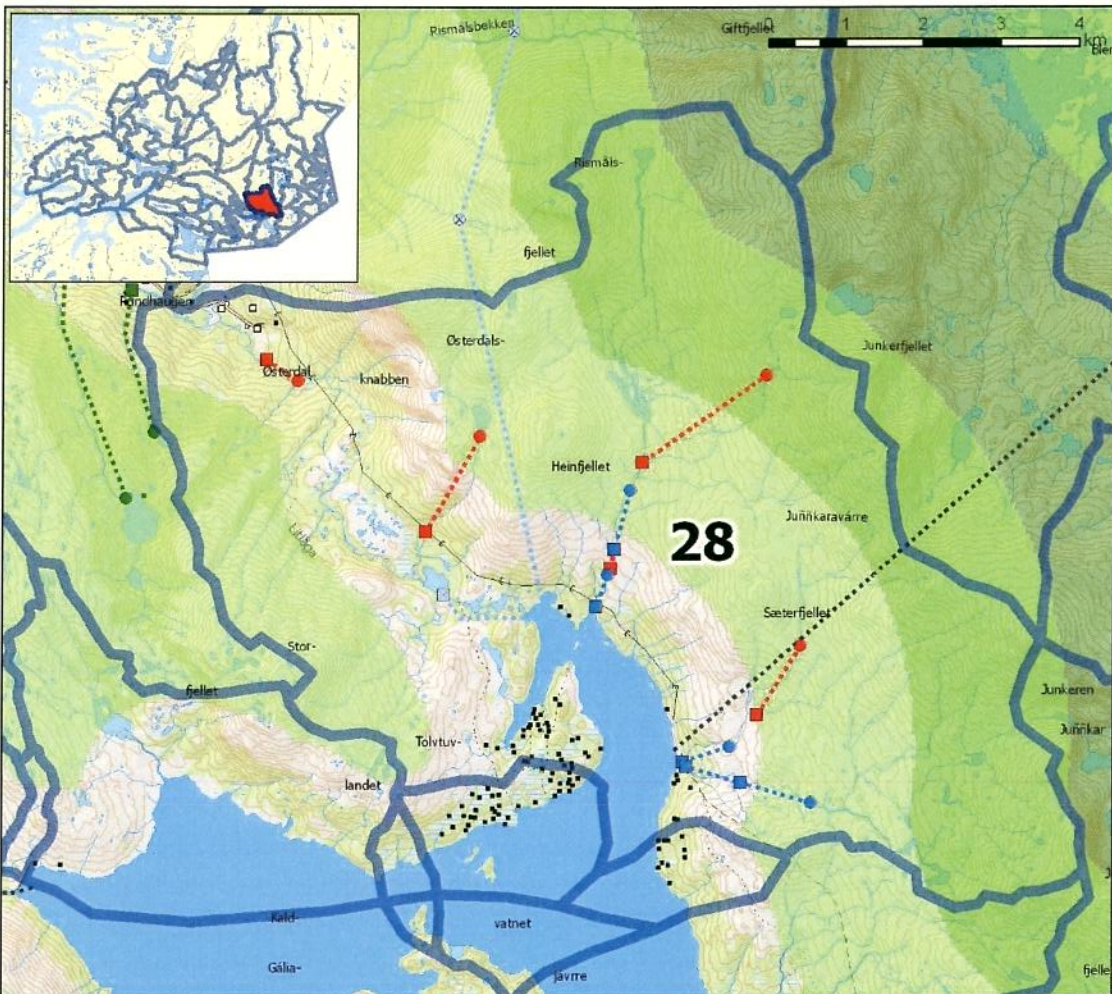
Trykte vedlegg:

- Miljøfaglig vurdering delfelt 28
- Bilder fra prosjektområdet

Utrykte vedlegg:

- Link til konsesjonssøknad datert 10.01.2014:

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=5764&type=11>

Delfelt nr:	28	Navn:	Heinbergelva og Grønnfjellåga (øvre del)
Regine:	156.DC og 156.BC6Z		
Kartutsnitt delfelt			
			
Planstatus			
Kommuneplan: Stort sett LNF-sone 1 hvor spredt bebyggelse ikke tillates. Unntaket er området langs Kaldvatnet, som er avsatt som Byggeområde (fritidsbebyggelse). Vassdragsvern: Delfeltet er ikke vernet i medhold av Verneplan I-IV. Områdevern: Ingen områder innenfor delfeltet er vernet i medhold av Naturvernloven. Landskapsregion: Lavereliggende deler av delfeltet, dvs. indre del av Grønnfjelldalen, ligger i landskapsregion 33.6 Innlandsbygdene i Nordland, underregion Indre Rana. Store deler av delfeltet ligger i landskapsregion 35.9 Lågfjellet i Nordland og Troms, underregion Rostafjellet/Kaldavatnet, mens de høyereliggende områdene i Ø ligger i 36.7 Høgfjellet i Nordland og Troms, underregion Okstindan/Junkerfjellet. INON: 37% av delfeltet ligger i INON sone 2, mens 25% ligger i INON sone 1 og 3% er klassifisert som villmarkspregede naturområder. De inngrepsfrie naturområdene er konsentrert til fjellområdene på begge sider av dalføret. Kraftutbygging: NVEs ressurskartlegging har påvist 10 mulige mikro-/minikraftverk i dette området. Disse prosjektene ligger i Junkeråga, i bekken like nord for Junkeråga, Heinbergåga, Littlåga og Lappsetbekken. I tillegg er ett prosjekt i området vurdert i Samla Plan. Dette prosjektet innebærer overføring av Kjerringelva, Jarfjellbekken, Kopparvatnet, Rismålsbekken og Skredbekken til Kaldvatnet, samt bygging av kraftstasjon ved Lappsettjønnna.			
Områdebeskrivelse og verddivurdering			
Natur- og kulturlandskap Delfeltet er i praksis todelt. Kaldvatnet med omland og dalføret mellom Kaldvatnet og dalmøtet ved Rundhaug. Kaldvatnet med omland er et utpreget storskalalandskap hvor vannflatens omfang er delvis med på å underordne reguleringssonen. Fjellene som omkranser vannflaten er rolig avrundede lågfjell som ikke strekker seg over 1000 m oh. Skoggrensa går såvidt over vannets høyde og danner en smal, men stort sett sammenhengende, brem rundt Kaldvatnet. Denne skaper kontrast til og framhever			Middels/Liten verdi (**/)

reguleringssonen. Tilløpsbekkene er uttrykksfulle og dels spennende innslag som underordnes dette storskalalandskapet og blir forholdsvis anonyme. Dette gjelder selvsagt ikke lokalt, og for enkelte hytteeiere representerer disse bekkene betydelige verdier. Et relativt stort antall hytter ligger innenfor delfeltet, de fleste uten vegforbindelse. Delfeltet er sterkt berørt av inngrep, især ved reguleringen av Kaldvatnet, men også gjennom tverrslag og massedeponi på østsida av vannet. Dalføret som strekker seg fra Kaldvatnet og ned mot Rundhaug er småkupert og variert. Skogholt i klimatisk gunstige områder, små vann og bekker imellom, nakne hauger og utsiktspunkter og lite kontakt med det regulerte Kaldvatnet, gjør dette dalføret særlig interessant. Veg og høyspentlinje går gjennom dette dalføret, men særlig vegen er klart underordnet terrenget for øvrig og har en skånsom traséføring. Det er ikke gjort arkeologiske registreringer innenfor delfeltet, Storskala kontraster og variasjon preger delfeltet med Kaldvatnet, Reguleringen er i noen grad underordnet de dominerende linjene i landskapet, men blir tydelig lokalt. Større småskala variasjon skapes i dalføret inn mot Kaldvatnet. <i>Delfeltet tilordnes evalueringsklasse B2.</i>	
Naturmiljø og verneinteresser Det er primært næringsfattige gneiser o.l. i området, samt litt rikere glimmerskifer i nedre deler. Det er begrenset med løsmasser, med unntak av lengst nede i dalen. Området består for det meste av snau fjell, trolig mest i lavalpin sone, men mindre deler går opp i mellom- og høyalpin sone. Fra Kaldvatnet og nedover dalen er det en del fjellbjørkeskog. Naturlig barskog mangler, men det er plantet litt gran i nedre deler. Det er litt jordbrukslandskap lengst nede, samt spor etter setring i øvre deler av skogbeltet. Skogen virker ikke særlig mye utnyttet, bortsett fra lengst nede, men den ligger såpass høyt at gammelskogstilknyttede elementer sannsynligvis er mangelvare. I skoggrensa opp mot Kaldvatnet er det flere mindre tjern og litt myr, hovedsaklig av fattig karakter. Ned mot samløpet med Kopparvassåga meandrerer Littåga på enkelte strekninger. Kulturlandskapet i nedre deler er preget av gjengroing eller intensiv bruk, mens det ikke ser ut til å være utmarksbeite av betydning i området lenger. Mye av skogen er av blåbær- og kreklingstyper, samt med lokale bregnerike innslag. I tillegg er det noe høgstauteskog i den sørvendte lia ned mot Østerdal. Ingen verdifulle naturtyper eller rødlistearter (unntatt virveldyr og fjellplanta isssoleie) er kjent. Potensialet for slike vurderes også som generelt lavt. Størst mulighet er det for innslag av kalkrik fjellvegetasjon, men det kan også være mindre kvaliteter knyttet til meanderende vassdrag. Samlet gis området lav verdi. Eventuelle verdier er knyttet til områder med kalkrik vegetasjon, og disse ligger mest sannsynlig på snau fjellet.	<i>Liten verdi (*)</i>
Friluftsliv og reiseliv Det er et betydelig antall hytter innenfor delområdet slik at området blir et viktig nærområde for korte dagsturer med utgangspunkt i hyttene. Det er muligheter for stor- og småviltjakt (Statskog) og fiskeing i Kaldvatnet og enkelte av elvene i delområdet. Det er flere mulige toppturmål innenfor delområdet, bl.a. Østerdalsknabben (1 116 m.o.h.), Sæterfjellet (984 m.o.h.) og Heinfjellet (1 009 m.o.h.).	<i>Middels verdi (**)</i>
Reindrift Store deler av delområdet benyttes av Ildgruben reinbeitedistrikt som sommer-, høst-, høstviner og vinterbeiteområde. Områdene vest for strekningen Heinfjellet – nordenden av Kaldvatnet benytter reinbeitedistriktet som vårbeiter (kalvingsland). Det er særdeles viktig at simlene ikke forstyrres i kalvingsperioden. Det går en flytt- og trekkei fra Tolvtuvlandet, i retning nordøst forbi nordenden av Kaldvatnet. Det er viktig at reinen blir minst mulig forstyrret i vinterbeiteperioden.	<i>Stor/Middels verdi (***)</i>
Konfliktpotensial	
Natur- og kulturlandskap De storskala landskapselementene dominerer og vil til en viss grad kunne underordne mindre, tekniske inngrep. Kaldvatnet er et reguleringsmagasin med 40 meters reguleringszone. Dalføret mellom Kaldvatnet og Rundhaug er mindre preget av tekniske inngrep og har betydelige småskala kvaliteter som vil svekkes ved en eventuell småkraftutbygging.	<i>Middels konfliktnivå (--)</i>
Naturmiljø og verneinteresser Konfliktpotensial i forhold til vassdragsutbygging vurderes som lavt. Det er ikke påvist spesielle verdier knyttet til vassdragsmiljøer, og potensialet for slike virker begrenset, selv om det ikke skal utelukkes litt kvaliteter knyttet til de meanderende, nedre delene av Littåga.	<i>Lavt konfliktnivå (-)</i>
Friluftsliv og reiseliv Det er enkelte tekniske inngrep i delområdet (hyttebebyggelse og anleggsveier). Begrensede tekniske inngrep i delområdet vurderes å ha moderate negative virkninger.	<i>Middels/Lavt konfliktnivå (---)</i>
Reindrift Under forutsetning at eventuelt anleggsarbeid legges til perioder på året da reindriften ikke benytter det aktuelle området til beiting, samling eller flytting vil de negative virkningene av anleggsarbeidet bli ubetydelige. Anleggsarbeid i vårperioden når simlene skal kalve og i vinterbeiteperioden kan gi store negative virkninger. Tekniske installasjoner i kalvingslandet (områdene vest for strekningen Heinfjellet – nordenden av Kaldvatnet) kan skremme simlene og føre til barrierevirkning slik at de ikke bruker dette	<i>Middels konfliktnivå (---)</i>

Bildegruppe 1 INNTAK**Bilde 1.1 Inntak – ca kote 755 moh****Bilde 1.2 Inntak m/sideelv – ca kote 755 moh**

Bilde 1.3 Inntak ca kote 755 moh - sett ovenfra

Bilde 1.4 Inntak ca kote 755 moh - sett nedenfra

Bildegruppe 2 ELVA**Bilde 2.1** Heinbergågas utløp i Kaldvatnet**Bilde 2.2** Utløp nedenfor brua**Bilde 2.3** Elva ovenfor brua**Bilde 2.4** Elvas nederste dele – ca kote 590**Bilde 2.5** Elva sett oppover fra ca kote 600**Bilde 2.6** Elva m/terreng ca kote 620-660

Bilde 2.7 Elva sett oppover fra ca kote 680

Bilde 2.8 Elva sett nedover ca kote 700

Bilde 2.9 Elva sett oppover ca kote 700

Bilde 2.10 Elva sett oppover ca kote 720

Bilde 2.11 Elva sett nedenfra ca kote 740

Bilde 2.12 Sideelv fra øst ved inntak kote 755

Bildegruppe 3 RØRTRASE**Bilde 3.1** **Oversikt trase øst for elva****Bilde 3.2** **Trase midtre del****Bilde 3.3** **Trase nedre del m/tregrense kote 600****Bilde 3.4** **Trase nedre del m/tregrense kote 600 sett nedenfra**

Bildegruppe 4 KRAFTSTASJON**Bilde 4.1 Kraftstasjonsområde****Bildegruppe 5 KRAFTLINJETILKOPLING****Bilde 5.1 Eksisterende 22 kV nett sett østover
– vegen ses til høyre****Bilde 5.2 Nærmeste 22 kV stolpe på østsiden**

Bildegruppe 6 ADKOMSTVEI

Bilde 6.1 Statkrafts veg og bru over elva

Bilde 6.2 Veg og bru sett fra østsiden av elva